Lempäälän perhekeskustoimintamallin pilotointi kevätkaudella 2018

12.6.2018

Lähtötilanne – mitä hankeen kautta lähdettiin hakemaan?

Monialaisen toiminnan sekä työprosessien, pelisääntöjen ja niihin kuuluvien johtamisen/vastuiden selkiyttäminen toimialojen kesken ja toimi- ja tehtäväalueiden välisten raja-aitojen poistaminen

Perhekeskustoimintamalli: Nykyisten palvelujen verkostoiminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti ja mallin mukaisten osien poimiminen mukaan

Erityistä ja vaativaa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluiden yhdyspintojen löytäminen ja vahvistaminen

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena; etenkin lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden lisääminen sekä oppilashuoltotyön ja perhekeskustoiminnan yhdyspintojen löytäminen ja vahvistaminen oppilaiden hyväksi

Tavoite:

Palveluiden ja toimijoiden kokonaisuuden synkronointi, verkoston rakentaminen yhtenäiseksi

Mitä on tehty

- Hyvien käytänteiden koonti ja palveluiden nykytilan kartoitus syksyllä 2017
- Monitoimijainen yhteistyö ja johtamisen rakenteet:
  - Tampereen johtamiskorkeakoulun johtamisen työpajat (Lempäälä 22.3.2018, yhteinen 9.5.2018)
  - Kysely henkilöstölle (kunta, srk, järjestöt) monitoimijaisesta yhteistyöstä ja johtamisen rakenteista maaliskuussa 2018 -> mallinnuksen luominen rakenteille
- Sähköiset palvelut/nopea apu: Helppilinjan laajentaminen 2.5.2018 lähtien: varhaiskasvatus-opetus-, nuorisopalvelut sekä lastensuojelu ja ennaltaehkäisevä perhetyö
- Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki- työryhmän työskentely keväällä 2018 : pienten lasten perheiden parisuhdeillat toimineet jo, nyt kattavammiksi verkostoyhteistyöllä, parisuhdeiltojen laajentaminen eri kohderyhmille:
  - Vanhemmuuden tuki peruskoulusta toiselle asteelle siirryttäessä,
  - Vanhemman tuki erityislasten (mm. Nepsy) perheissä (alle 18v.),
  - Pizzaa ja ihmissuhteita (15-20v)
  - Parisuhdekortit puheeksioton tukena
- Päätetty ottaa myös NNKY: Kamalat äidit® -vertaisryhmätoiminta käyntiin srk ja MLL -vetoisesti

Lempäälän lapsiperhepalveluiden nykytilakartoitus

VALMISTELUVERSIO syyskuu 2017

Matalan kynnyksen palvelut pienten lasten (0–5-v.) perheille & perhe- ja sosiaalityön erityispalvelut

VARHAISKASVATUS (päiväkodit, oph)
Varhaiskasvatuslaki 1 § ja 4 §
Alle kouluikäiset
Lapsen kasvun ja kehityksen edistäminen, oppimisen edellytysten tukeminen

PERHETUVAN PERHEPÄIVÄ
Sosiaalihuoltolaki 6 §, 16 § ja 18 §
Alle kouluikäisten perheet
Vertaistuki, ohjaus, neuvonta

PERHETUVAN REPPUPÄIVÄ
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 18 §
Perhetuvan asiakasperheille
Vanhemman jaksaminen / lasten kasvun tuki

PERHETUVAN ILTATUVAT
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 18 §
Lapsiperheet yhdessä
Vertaistuki, ohjaus, neuvonta

PERHETYÖN RYHMÄT
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 18 §
Rajatulle kohd-ryhmälle
Suunnitelmallinen tuki arjen hallintaan

ISÄ-RYHMÄ
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 18 §
Alle kouluikäisten isät
Vertaistuki, ohjaus, neuvonta

LAPSIPERHETIIMIT
Terveydenhuoltolaki 15 §
Neuvolaikäisten perheet
Varhainen tuki perheille monimaimatilisesti

TERVEYSKESKUSPSYKOLOGI
Terveydenhuoltolaki 15 §
Neuvolaikäisten perheet
Varhainen tuki perheille, tutkimukset, ohjaus, neuvonta

PERHETUPIEN IPERHETYÖ
Sosiaalihuoltolaki 18 §
Lapsiperheet
Hyvinvoinnin ja arjen sujumisen tukeminen sosiaaliohjauksella ym.

PERHEASIAIN SOVITTELU
Avioittolaki 20 §
Eroaville tai sitä harkitseville vanhemmille
Keskustelu, ohjausta, neuvontaa

AVOIN VARHAISKASVATUS (kerhot)
Varhaiskasvatuslaki 1 §
Alle kouluikäiset
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen (osapv)

PERHEKERHOT
Lapsiperheet
Vertaistuki, toiminta

PERHELEIRIT, TAPAHTUMAT, RETKET
Lapsiperheet
Vertaistuki, toiminta

PERHETYÖN TAPAHTUMAT
Lapsiperheet yhdessä
Osallisuus, vertaistuki

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU
Sosiaalihuoltolaki 19 § ls-laki 36 §
Lapsiperheet
Tuki ja mallintaminen kodinhoitoon, huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lastenhoitoon ym.

ISÄ-POIKA-PARKKI
Kaikille isille ja pojille
Vertaistuki, toiminta

HELPPILINJA
Kaikki lapsiperheet
Sähköinen avunpyyntökanava

ENSISYNNYTTÄJIEN PERHETYÖ
Sosiaalihuoltolaki 18 §
Ensisynnyttäjäperheille
Hyvinvoinnin ja arjen sujumisen tukeminen sosiaaliohjauksella ym.

TUKIPERHETYÖ
Sosiaalihuoltolaki 28 § ja ls-laki 34 §
Erityistä tukea tarvitseville
Lapsen kehityksen ja terveyden turvaaminen yhdessä tukihenkilön ja vanhempien kanssa

TOIMINTATERAPIA
Terveydenhuoltolaki 29 §
Tuen tarpeen mukaan Tutkimukset, ohjaus, neuvonta, terapia

MAKSUSITOUMUS PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUKSEEN
Parisuhteille, perheille
Keskustelua, ohjausta, neuvontaa

PÄIVÄKERHOT
Kirkkolaki 1 § ja Varhaiskasvatuslaki 1 §
3-6 -vuotiaille
Varhaiskasvatus (osapv)

PERHEVALMENNUS
Terveydenhuoltolaki 15 §
Äitiysneuvolan ensisynnyttäjät
Vertaistuki, ohjaus, neuvonta

AKUUTINA-RYHMÄT
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 18 § ja Terveydenhuoltolaki 15 §
Ensisynnyttäjä-vanhemmat
Vertaistuki, ohjaus, neuvonta

LAPSIPERHEIDEN PARISUHDEILLAT
Alle kouluikäisten perheet
Parisuhteen tuki, kaikille

ÄITIEN VOIMAVARARYHMÄ
Rajatulle kohderyhmälle, varh.kasv. & srk kerhojen asiakkaille
Vertaistuki uupuneille

MAAHANMUUTTOTYÖ
Kotouttamislaki 6 §
Maahanmuuttajat
Kotouttaminen, ohjaus, neuvonta

NEPSY-VALMENNUS
Varhaiskasvatuslaki 2a §
Tuen tarpeen mukaan
Ohjausta, neuvontaa, tukea vanhemmille ja lapselle

VARHAISKASVATUKSEN PERHEOHJAUS
Varh. kasv. lapsiperheet
Keinoja ja tukea arkipäivän pulmatilanteisiin

PUHETERAPIA
Sosiaalihuoltolaki 26 § ja Terveydenhuoltolaki 29 §
Tuen tarpeen mukaan Tutkimukset, ohjaus, neuvonta, terapia

KASVATUS- JA PERHENEUVOLA
Sosiaalihuoltolaki 14, 25 ja 26 §
Tuen tarpeen mukaan
Tutkimukset, ohjaus, neuvonta, terapia

RASKAUDEN JÄLKEISET KOTIKÄYNNIT
Terveydenhuoltolaki 15 §
Äitiysneuvolan asiakkaat
Thcn ohjaus, neuvonta

PIKKU NUPPU -VAUVAKAHVILA
0-1 ½ v. perheet
Vertaistuki, toiminta

TERHOKERHOT / MLL & SPR
Lapsille ja aikuisille 0-99 v.
Yhteistä tekemistä

YHDEN VANHEMMAN PERHEIDEN TOIMINTA
Yhden vanhemman perheille
Vertaistuki, jaksamisen tuki

MONIKULTTUURINEN KAHVILA
Kotouttamislaki 6 §
Maahanmuuttajat
Kotouttaminen, osallisuus, vertaistuki

VARHAISERITYISKASVATUS
Varhaiskasvatuslaki 2a §
Varh.kasvatuksessa olevat erityistä tukea tarvitsevat
Kasvun, kehityksen, oppimisen pulmiin tukea

KEHITYSVAMMAISTEN TILAPÄISHOITO
Kehitysvammalaki 2 §
Kotona asuvat keh.vammaiset
Vanhempien jaksamisen tuki, lapsen/nuoren uusien taitojen oppiminen

KEHITYSVAMMAISTEN KUNTOUTUSOHJAUS
Kehitysvammalaki 2 §
Keh.vammaiset ja heidän perheensä
Ohjausta kuntouttavaan arkeen

KASVATUS- JA PERHENEUVOLA
Sosiaalihuoltolaki 25 §
Tuen tarpeen mukaan
Lastenpsykiatriset tutkimukset, ohjaus, neuvonta, terapia

AVOIN KESÄTOIMINTA
Lapsiperheet yhdessä
Puistotoimintaa Koivunokalla ja Kissankulmassa, yhdessäolos

LEIKKIPUISTOTOIMINTA / MLL
6-12 -vuotiaille
Leikinohjausta kesäkuussa

KIRJASTON SATUTUNNIT
Kirjastolaki 5 § ja 6 §
pienet lapset, lapsiperheet

KIRJASTON YHTEISTYÖ SRK:N KANSSA
Kirjastolaki 5 § ja 6 §
lapsiperheille
satutunnit, kertomaperinne

KIRJASTON YHTEISTYÖ VARH. KASV. KANSSA
Kirjastolaki 5 § ja 6 §
varh.kasvatuksen lapsille
Lukemisen ilo, kirjallisuuskasvatus

KIRJASTON YHTEISTYÖ PERHETYÖN KANSSA
Kirjastolaki 5 § ja 6 §
kaikki lapsiperheet
Kirjasto ja perhetyö tutukai, ohjaus, neuvonta, kirjlisuusvinkkaus

KULTTUURITAPAHTUMAT
Kirjastolaki 5 § ja 6 § ja Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 1 §
kaikki lapsiperheet
kulttuurikasvatus, -toiminta

AIKUISTEN SOSIAALIOHJAUS
Sosiaalihuoltolaki 16 § ja 17 §
Lapsiperheet, joissa vaikeuksia arjessa selviytymisessä
Tuetaan suunnitelmallisesti kohti arjen hallintaa ja toimintakykyä

SOSIAALIPÄIVYSTYS
Sosiaalihuoltolaki 29 §
Kiireellisen turvan ja huolenpidon tarpeessa olevat
Akuutissa tilanteessa sosiaalipalveluiden tarvearvio, ohjaus eteenpäin

AIKUISSOSIAALITYÖN PÄIHDETYÖ
Sosiaalihuoltolaki 28 § ja Terveydenhuoltolaki 28 §
Lapsiperheet, joissa päihteisiin liittyvät ongelmat
Vähennetään päihteisiin liittyvä hyvinvointia ja turvallisuutta vaarantava tekijöitä, tuetaan päihteettömyyttä

LIIKUNTATAPAHTUMAT, UIMAOPETUS, UIKUNTATILOIEN KÄYTTÖ YMS.
Liikuntalaki 5 §
Kaikki kuntalaiset, eri ryhmille

AIKUISSOSIAALITYÖ
Sosiaalihuoltolaki 15 §
Lapsiperheet, joissa vaikeuksia arjessa selviytymisessä
Tuetaan muutosta, toimintakyvyn ja –edellytysten vahvistamisa

VALVOTUT TAPAAMISET
Sosiaalihuoltolaki 27 §
Eroperheet
Lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonta

LS-TARPEEN SELVITTÄMINEN
Lastensuojelulaki 26 §
Lapset/nuoret, joista tulut ls-ilmoitus
Tuen ja palvelujen tarpeen arviointi

LS-AVOHUOLLON PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN
Lastensuojelulaki 34 §
Ls-asiakkaat
Lapsen/nuoren kehityksen tukeminen, vanhempien vahvistaminen kasvattajina

LS-AVOHUOLLON SUOITUS
Lastensuojelulaki 37 §
Ls-avopalveluiden asiakkaat
Lapsen/nuoren kehityksen tukeminen, vanhempien vahvistaminen kasvattajina

HUOSTAANOTTO JA SIJAISHUOLTOON SIJOITTAMINEN
Lastensuojelulaki 40 §
Ls-avopalveluiden asiakkaat, joilla sijoitustarve
Lapsen/nuoren kehityksen tukeminen, vanhempien vahvistaminen kasvattajina

LS-JÄLKIHUOLTO
Lastensuojelulaki 75 §
Huostassa olleet lapset/nuoret
Lapsen/nuoren kehityksen tukeminen, vanhempien vahvistaminen kasvattajina

KIIREELLINEN SIJOITUS
Lastensuojelulaki 38 §
Lapsi/nuori, jonka tilanne edellyttää akuutisti puuttumista
Lapsen/nuoren tilanteen selvittäminen, turvallisuuden varmistaminen

Mitä on tehty

- Asiakasosallisuus: vaikuta-kyselyn jakaminen, Happy or Not- kysely varhaiskasvatuksessa ja kouluissa
- Eropalvelut: työryhmä koottu, eroauttamisen koulutus 22.2.2018
  - Päätetty olla osallisina myös Perheiden mukana -hankkeessa
- Lapset puheeksi – kouluttaja- ja menetelmäkoulutukset keväästä 2018 lähtien
- Monikulttuurisuuskoulutus 19.4.2018
  - Kotouttamisohjelma päivitetty, hyväksytty valtuustossa alkuvuodesta
- Kohtaamispaikka-kartoitusta (perhetuvat, nuorisotalot, srk:n perhe/lapsi/varhaisnuoriso/nuorisotyö)
  - Osallistumista yhteisiin kehittämistilaisuuksiin
  - Kohtaamispaikan olemuksen mietintää: kohtaamispaikka vai paikka kohtaamiselle?
- Erityispalvelut: Päiväperho-yhteistyö alkaen tammikuu 2018

Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia ml. lapsen kasvua

- Perhetuvan reppupäivät
- Perhesirkus
- Koulujen loma-aikaan perheille toimintaa ja tapahtumia (kaikille avoimia, yhteistyö VAKA)
- Koulujen loma-aikaan kohdennettua toimintaa perhetyön asiakkaille
- Neuvola yhteistyö (mm.ikäkausitarkastusten lomakkeet)
- Kirjaston ja perhetyön yhteistyö
- Tapahtumayhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa
- Lapset puheeksi - menetelmän käyttöönotto
- Yhteistyö Marttojen kanssa

Tukee vanhemmuudessa ja parisuhteessa

- Akuliina-toiminta osana neuvolan perhevalmennusta (Pikkukettu, Säpinä)
- Lapsiperheiden parisuhdeillat (yhteistyö seurakunta ja varhaiskasvatus)
- Kriisitilanteista keskusteluapua ja palveluohjausta

Toimii yhteisöllisenä kohtaamispaikkana, mahdollistaa vertaistuen

- Perhetuvan perhepäivät ja iltatuvat
- Imetystyynyn ompelumahdollisuus ensisynnyttäjille (Pikkukettu) (Lions Lady yhteistyö)

Ymmärtää ja ottaa huomioon lasten ja perheiden moninaisuuden ja monikulttuurisuuden

- Moku-kahvila (Pikkukettu) (yhteistyö srk)
- Yhteiset asiakkuudet aikuissosiaalityön kanssa
- Tulkkipalvelujen hyödyntäminen
- Työpari-toiminta lastensuojelun ja sosiaalityön kanssa.

Ehkäisee lähisuhdeväkivaltaa

- Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen erilaisin menetelmin perhetupatoiminnassa

Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta

- Tuvilla mahdollisuus kahdenkeskiseen keskusteluun työntekijän kanssa
- Isäryhmä (Kissankulma)
- sosiaalinen sirkus
- vertaisryhmät (esim. äitien voimavararyhmä)
- Lapsiperhetiimit (Varhaiskasvatus, terveyspalvelut jne.)
- Helppilinja (yhteistyö Sivistys- ja Hyvinvoinnin palvelualue)
- Tarvittaessa LSH:n palvelutarpeenarviot sekä kotikäynnit
- Yhteistyö seurakunnan kanssa yhden vanhemman perheet (Lapsiarkki) Kesäleiri ymv.

Auttaa sovinnolliseen eroon ja vanhemmuuden jatkumiseen

- Valvotut/tuetut tapaamiset
- Vanhemmanneuvo-ryhmä (Säpinä)
- Lasten eroryhmä (Pikkukettu)
- Palveluohjaus ja verkostotyöskentely erotilanteissa

Jo valmistelussa / jatkosuunnitelmia

- Esitys verkostojohtamisen ja monitoimijaisen yhteistyön rakenteista käsittelyssä kunnan LAPE-ryhmässä 20.6. -> mahdollisesti syksyllä workshoppeja ja asian kehittelyä edelleen -> tavoitteena käynnistää uudet rakenteet (syyskaudella?)
- LAPE-työryhmän työskentelyn jatkaminen ja perhekeskustoimintamallin konkretian lisääminen mm.
  - Helppi-linjan toimivuuden seuranta ja tarvittaessa muutokset käytäntöihin
  - Neuvolan terveydenhoitajien ”vastaanotot” perhetuvalla
  - KELA:n etäpalvelun aloittaminen Perhetupa Pikkuketussa elokuussa (suunnittelupalaveri KELA:n kanssa 14.6.)
  - Yhdyspintojen avaaminen ja lisääminen kouluille/varhaiskasvatukseen ja erityistason palveluihin
- Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen työrukkasen suunnittelemien tilaisuuksien suunnitelmien vieminen käytäntöön
- Eroasiakkaan palvelupolun mallinnuksen loppuun saattaminen (8-9/2018)
- Lapsiperhe-palveluiden verkkosivuston kokoaminen osana kunnan nettisivu-uudistusta (ensimmäinen sisältötyöpaja 12.6., isompaa työstöä alkusyksystä)
- Matalankynnyksen lähisuhdeväkivaltatyöryhmän kokoaminen syksyllä, toiveena myös maakunnallinen MARAK-ryhmä
- Kunnanjohtajan nimeämä Maahanmuuttotyöryhmä aloittaa syksyllä, työnä mm. toimintamallin työstäminen kotouttamisasioissa
- Kohtaamispaikka yhdistyy kunnan strategiseen kärkihankkeeseen ja Lempäälä-talon valmisteluun; työstö v. 2019 eteenpäin

Visiosta kohti toteutusta – askel kerrallaan!

Aikapulasta ja sitoutumisen haasteista huolimatta

YHDESSÄ

lasten, perheiden ja tulevassa työskentelyssä yhä enemmän myös nuorten

HYVÄÄ ARKEA

uusilla avauksilla ja ideoilla, sinnikkäästi yhdessä seurakunnan ja järjestöjen kanssa tekemällä, Lempäälässä,

LÄHELLÄ!

Lempäälä